

СКЛАДОВІ КОРПОРАТИВНОГО ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Чиж В.І., Чиж А.Ю.

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля,
м. Северодонецьк, Україна

Реалії ведення підприємницької діяльності в Україні обумовлюють необхідність створення системи економічної безпеки підприємства. Це багатоскладова система, невід'ємною частиною якої є податкова безпека, яка має не тільки реалізовувати законодавчо встановлені норми та правила оподаткування, контролювати додержання податкового законодавства, а й забезпечувати податкову оптимізацію в умовах постійно змінюваного податкового середовища, містити ефективні інструменти управління податковими ризиками.

Способом податкової оптимізації визнано корпоративне податкове адміністрування, теоретичні основи якого знаходяться доки за межами наукових інтересів. Використання корпоративного податкового адміністрування забезпечує планування податків, усуває загрози порушення податкового законодавства та фінансових санкцій, що сприяє забезпеченню економічної безпеки.

Економічну безпеку підприємства забезпечує такий стан системи оподаткування в сукупності її зв'язків, що характеризує здібність суб'єкта господарювання до стійкості і розвитку в умовах погроз та інших важко прогнозованих змін. Суть податкової безпеки реалізується в системі її критеріїв і показників. Слід зазначити, що визначені критерії вступають у протиріччя з позиції держави та підприємства. Критерій податкової безпеки держави є оцінкою стану оподаткування з погляду виконання основних функцій податків. Основним критерієм системи податкової безпеки держави є поєднання стабільності і максимуму податкових надходжень до бюджету держави. З позицій підприємства податкова безпека не повинна створювати загроз його діяльності.

Запобігання загрозам у фінансово-кредитній і бюджетно-податкових сферах створюють економічну безпеку як держави так і господарюючих суб'єктів. Податкова безпека припускає реалізацію законодавчо затверджених норм і правил оподаткування, податкового планування і прогнозу, а також контролю за дотриманням податкового законодавства державою. Практика реформування податкової системи показує безперспективність спроб усунення недоліків податкової системи шляхом внесення окремих змін, не

зв'язаних єдиною програмою. Тільки проведення єдиної податкової політики, спрямованої на досягнення балансу інтересів держави і платника податків, на внесення змін до чинного законодавства і в нормативно-методичні матеріали, на модернізацію системи податкового управління із застосуванням нових інформаційних платформ і сучасних систем ведення технологічних процесів можуть забезпечити вирішення вказаної проблеми.

Податкове управління, що оформлене нормативними і законодавчими актами, визначається як податкове адміністрування. Податкове адміністрування є основоположним в області взаємин представників податкових служб і платників податків, створення процесів податкового управління і їх правового оформлення, систем, технологій і засобів планово-аналітичного і контрольного забезпечення, а також сфери здійснення інформаційної взаємодії із сторонніми організаціями, з урахуванням достатності захисту податкових відомостей на всіх рівнях.

Під корпоративним податковим адмініструванням ми розуміємо сукупність дій керівництва підприємства щодо балансування намагань держави та можливостей суб'єкта господарювання відносно нарахувань та стягнень податкових платежів. З точки зору економічної безпеки, це – система управління податковими потоками підприємства шляхом використання науково обґрунтованих ринкових форм і методів, а також ухвалення управлінських рішень щодо податкових доходів і податкових витрат.

Корпоративне податкове адміністрування підприємства виокремлено у складову системи економічної безпеки, яка має передбачати податкові загрози, уникати їх або мінімізувати наслідки.

Корпоративне податкове адміністрування зводить до мінімуму податкові ризики, воно є формою реалізації податкового менеджменту, його фінансовою компонентою.

Корпоративне податкове адміністрування має стати функціональною підсистемою управління, яка передбачає податкові ризики, уникає їх або мінімізує наслідки. Ефективно діюче корпоративне податкове адміністрування, на наш погляд, має базуватися на відповідній концепції.

Запропонована концепція містить мету корпоративного податкового адміністрування, його головні завдання з позиції податкового менеджменту, способи досягнення мети та інструменти її реалізації. Корпоративному податковому адмініструванню притаманні функції управління: планування, облік, контроль та регулювання, що мають специфічні риси.

Слід зазначити, що на рівні підприємства такі функціональні елементи корпоративного податкового адміністрування як податкове планування, по-

даткове регулювання і податковий контроль нерозривно зв'язані і відбуваються як єдиний процес, унаслідок чого складається враження, що на підприємстві має місце тільки податкове планування, хоча податкове регулювання і контроль зберігають свою відносну самостійність у складі корпоративного податкового адміністрування.

Література

1. Барулин С. В. Налоговый менеджмент [Учебн. пособие] / Барулин С. В., Ермакова Е. А., Степаненко В. В. — М. : Омега-Л, 2007. — 272 с.
2. Кузнецов Н. Г. Налоговое администрирование: теория и стратегия / Кузнецов Н. Г., Корсун Т. И., Александрова И. Ю. — Ростов-н/Д. : РГЭУ (РИНХ), 2002. — 295 с.
3. Миронова О. А., Ханафеев Ф. Ф. Налоговое администрирование : [Учеб. пособие] / О. А. Миронова, Ф. Ф. Ханафеев. — М. : Изд-во Омега-Л, 2005. — 408 с.
4. Вишневський В. П. Налогообложение : теории, проблемы, решения / В. П. Вишневський, А. С. Веткин, Е. Н. Вишневская [и др.] — Донецк : Дон НТУИЭП НАН України, 2006. — 504 с.
5. Іванов Ю.Б. та ін. Податковий менеджмент : підруч. / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я. Кизима, В.В. Карпова. — К.: Знання, 2008. — 525 с.